

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o monitoringu wizyjnym

Uwagi do projektu założeń do ustawy o monitoringu wizyjnym.

Ogólny charakter przedłożonego Radzie do zaopiniowania projektu założeń do ustawy o monitoringu wizyjnym istotnie utrudnia jego merytoryczną ocenę. Sam jednak zamysł uporządkowania materii, która regulowana jest w sposób szczątkowy w różnych ustawach resortowych, jak np. w ustawie o Policji, ustawie o Straży Granicznej, ustawie o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym itd. zasługuje na aprobatę. Ustawowe unormowanie zasad dotyczących instalowania i korzystania z systemu monitoringu wizyjnego zarówno przez instytucje państwowe, samorządowe, jak również szeroko rozumiane podmioty prywatne, wydaje się być pożądane także w kontekście potrzeby ochrony takich konstytucyjnych praw obywatelskich jak: prawo do prywatności, poszanowania autonomii informacyjnej czy godności człowieka.

Proponowany kierunek inicjatywy legislacyjnej trudno zatem kwestionować, nie mniej jednak niektóre fragmenty treści założeń projektu skłaniają do powzięcia i wyrażenia następujących refleksji.

Z założeń wynika bowiem jedynie ogólnie, że monitoring wizyjny ma służyć bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu. Brak jednak ścisłego czy ściślejszego określenia przesłanek jego zastosowania, będzie budził wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej zasady autonomii informacyjnej (art. 51 ust. 2 Konstytucji) oraz zasady proporcjonalności.

W punkcie 3 „Zakres projektowanej regulacji” s. 3, a dalej na str. 6-7 projektodawca posługuje się pojęciem „przetwarzania obrazu”, które definiuje w sposób, jak się wydaje, niewystarczająco precyzyjny - zgodnie z założeniem projektodawcy pod pojęciem przetwarzania obrazu należy rozumieć „działanie polegające na zestawieniu obrazu z danymi pozwalającymi na identyfikację tożsamości objętej monitoringiem wizyjnym”. Nie jest zatem jasne na czym miałyby polegać owo „zestawienie” i jakie dane miałyby umożliwiać identyfikację.

W punkcie 3 „Uprawnienie organów ścigania” projektodawca założył, iż *„w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw i wykroczeń administrator systemu monitoringu wizyjnego bezzwłocznie udostępnia funkcjonariuszom lub żołnierzom podmiotów uprawnionych wgląd do odbieranego lub zarejestrowanego obrazu z monitoringu wizyjnego”*. Takie sformułowanie również budzi wątpliwości, co do zgodności proponowanego rozwiązania z konstytucyjną zasadą autonomii informacyjnej. Wątpliwości w tym zakresie wzmacnia zwłaszcza wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 17 czerwca 2008 r., K 8/04, w którym to Trybunał poddał kontroli uprawnienie organów kontroli skarbowej do zbierania, wykorzystywania oraz przetwarzania danych osobowych, również bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą (obecnie uchylony art. 7b ustawy o kontroli skarbowej). Trybunał uznał powołany przepis za niezgodny z art. 51 ust 2 Konstytucji i stwierdził w uzasadnieniu, że zawarte w treści art. 7b u.k.s. stwierdzenie, w myśl którego *„zbieranie i przetwarzanie danych osobowych dopuszczalne jest jedynie w celu realizacji ustawowych zadań kontroli skarbowej”*, nie spełnia wymagań wynikających z art. 51 ust 2 Konstytucji. Trybunał uznał, iż tak ogólna forma odesłania jest nie do pogodzenia z przesłanką precyzyjności jaka, w myśl art. 2 Konstytucji, jest wymagana w sytuacji gdy organy państwa wkraczają w sferę gwarantowanych praw i wolności.

Proponowana regulacja powinna także zawierać szczegółowe rozwiązanie dotyczące przechowywania, zabezpieczania, oraz kontroli legalności udostępniania i wytwarzania zapisu monitoringu wizyjnego.